

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 576/2017-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. novembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED] zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Macaláková & partners s. r. o., J. Milca 11, Žilina, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Michaela Macaláková, vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 111/2016 z 24. mája 2017, postupom a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6 Co 950/2014 z 30. decembra 2015 a postupom a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8 C 197/2014 z 15. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], obaja bytom [REDACTED]

██████████ (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo 111/2016 z 24. mája 2017, postupom a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 950/2014 z 30. decembra 2015 a postupom a uznesením Okresného súdu Považská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 8 C 197/2014 z 15. októbra 2014 (spolu ďalej len „napadnuté rozhodnutia“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia sa návrhom doručeným okresnému súdu domáhali proti ██████████ (ďalej len „odporca“) povolenia obnovy konania vedeného týmto súdom pod sp. zn. 4 C 484/1999 (ďalej len „pôvodné konanie“), predmetom ktorého bolo určenie podielového spoluvlastníctva. V pôvodnom konaní okresný súd rozsudkom z 23. septembra 2008 potvrdeným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 Co 265/2008 z 11. marca 2009, ktorý nadobudol právoplatnosť 6. apríla 2009, určil, že „*navrhovateľ* (odporca, pozn.) *je podielovým spoluvlastníkom parc. KN-C ██████████ o výmere 116 m², k.ú. ██████████ v podiele 1/2-ica, s poukazom na to, že sporná parcela bola vytvorená s pkn. parc. č. ██████████ a navrhovateľ... preukázal, že 1/2-icu z nej zdedil po svojom otcovi ██████████*“. V predmetných rozsudkoch bolo konštatované, že predmetná parcela bola vytvorená z parcely „*pkn. č. ██████████*“. Z oznámenia Správy katastra Považská Bystrica z 28. marca 2012 sa sťažovatelia dozvedeli, že „*parc. č. KN-E ██████████ je zbytkom spolu s parc. KN-E č. ██████████ parcely pkn. č. ██████████, čo potvrdzuje aj identifikácia z mapy ROEP, vydaná Správou katastra Považská Bystrica*“. Uvedené skutočnosti sú podľa sťažovateľov v rozpore so závermi konajúcich súdov, preto sú toho názoru, že odporca nemôže byť podielovým spoluvlastníkom parcely „*KN-C ██████████*“, ako to vyplýva z označených rozsudkov. O návrhu sťažovateľov rozhodol okresný súd uznesením (v poradí druhým) sp. zn. 8 C 197/2014 z 15. októbra 2014, ktorým návrh na obnovu konania zamietol. Na základe odvolania sťažovateľov krajský súd uznesením sp. zn. 6 Co 950/2014 z 30. decembra 2015 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne. Proti potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia dovolanie, ktoré

najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 Cdo 111/2016 z 24. mája 2017 odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako procesne neprípustné.

3. Sťažovatelia v odôvodnení sťažnosti najmä uviedli:

„Ako ťažiskový dôvod návrhu na obnovu konania sťažovatelia uvádzali - Oznámenie Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012, pričom priamo a len z tohto oznámenia vyplýva, že parcela KN-E [REDAKOVANÉ] a parcela KN-E [REDAKOVANÉ] sú zbytkom pôvodnej pozemkovoknižnej parcely č. [REDAKOVANÉ].

Po právnej stránke tento nový dôkaz možno kvalifikovať podľa § 228 ods. 1 písm. a), b) OSP, nakoľko skutočnosti uvádzané v spomenutom oznámení boli v priamo rozpore so závermi pôvodného konania o určenie vlastníckeho práva, resp. s výrokmi a odôvodnením Rozsudku OS PB 4C/484/1999-241 a Rozsudku KS TN sp. zn. 5Co/265/2005-257...

OS PB teda v konaní nezohľadnil skutočnosti vyplývajúce z Oznámenia Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012, ktorá sa týka totožnosti parciel KN E [REDAKOVANÉ] s parcelou KN-C [REDAKOVANÉ] a skutočnosť, že parcela KN-E [REDAKOVANÉ] je zostatkom parcely č. [REDAKOVANÉ], pričom tieto skutočnosti sťažovateľom počas pôvodného súdneho konania a rozhodovania neboli známe. Do sféry ich poznania sa dostali až okamihom doručenia už špecifikovaného oznámenia Správy katastra PB. Uvedené tvrdenie OS PB nevyvrátil, lebo síce konštatuje, že sťažovatelia mali takúto vedomosť od roku 2004, ale konštatuje tak bez konkrétneho dôkazu.

... Oznámenie Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012 teda musí byť kvalifikované ako nový dôkaz podľa § 228 ods.1, písm. a) OSP alebo § 228 ods. 1, písm. B) OSP, preto sťažovatelia tento nemohli v čase pôvodného konania použiť, nakoľko ním nielenže nedisponovali ale ani o skutočnostiach, ktoré tento listinný dôkaz potvrdzuje nemali žiadnu vedomosť a túto vedomosť ani z objektívne im prístupných dokladov - výpisu z registra obnovenej evidencie pozemkov, z kompletného návrhu registra, ktorý bol k dispozícii na Obecnom úrade [REDAKOVANÉ] v dňoch od 30.10.2002 - 28.11.2002, resp. z rozhodnutia o schválení registra č. 4/B04-00102-104 - IR2, získať nemohli.

Rovnako takúto vedomosť nemohli nadobudnúť ani zo znaleckého dokazovania uskutočneného v pôvodnom konaní, keďže výsledkom tohto dokazovania sa stal záver,

že parcela KN-C č. [REDAKOVANÉ] bola vytvorená z parcely č. [REDAKOVANÉ], teda nie tak ako sa uvádza v Oznámení Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012.

... Podľa výkladu ustanovenia § 228 OSP ods. 1 písm. a), b) OSP je postačujúca len možnosť, že dôkaz je spôsobilý privodiť vo veci priaznivejšie rozhodnutie, pričom fakty vyplývajúce z Oznámenia Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012 sú v priekrom rozpore so skutkovými a následne tak aj právnymi závermi obsiahnutými v rozhodnutiach v pôvodnom konaní... OS PB sa s týmto rozporom vôbec nezaoberal a fakticky ho opomenul.

... Sťažovatelia sa trvalo domnievajú, že rovnako OS PB nielenže nesprávne kvalifikoval dodržanie objektívnej i subjektívnej lehoty ako nevyhnutnej podmienky k začatiu konania o obnove, ale sa s touto otázkou vôbec nevyporiadal...

OS PB sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberala ani určením, či bola dodržaná 3-mesačná subjektívna lehota a ani určením, či bola dodržaná 3-ročná objektívna lehota pre podanie návrhu na obnovu konania. OS PB v tejto časti len stroho bez odôvodnenia či podrobnejšej analýzy cituje ustanovenia vtedy platného právneho predpisu - OSP, odôvodnenie vo vzťahu s splneniu/nesplneniu lehôt úplne absentuje, z ktorého dôvodu trpí rozhodnutie aj v tejto časti vadou nedostatočného odôvodnenia...

Odôvodnenie Uznesenia KS TN sp.zn. 6Co/950/2014 zo dňa 30.12.2015 sťažovatelia nepovažujú za dostatočné a presvedčivé, nakoľko odvolací súd odvolacími dôvodmi nezaoberal a len formálnym spôsobom prevzal odôvodnenie z rozhodnutia Uznesenia OS PB sp. zn. 8C/197/2014-62 zo dňa 15.10.2014, oprel sa výlučne o zistenia a právne závery prvostupňového súdu a vlastné úvahy, smerujúce k stotožneniu sa so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu neuviedol, pre ktoré skutočnosti je druhostupňové rozhodnutie nepresvedčivé a popiera základné princípy spravodlivého procesu...

Rovnako podľa názoru sťažovateľov došlo pri výkone rozhodovacej činnosti NSSR k pochybeniu, ak dovolací súd uvádza, že nebol naplnený dovolací dôvod podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP... Odvolací súd nenariadením pojednávania vo veci sťažovateľov zmaril ich možnosť vykonávať vlastný vplyv na priebeh a výsledok konania, za ktorým účelom zákon priznáva široké spektrum procesných práv, a to aj v odvolacom konaní. Dovolací súd na uvedené neprihliadol, čím došlo k vylúčeniu aplikácie § 237 ods. 1 písm. f) OSP

a porušení práva sťažovateľov na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky.

... dovolací súd sa vo svojom rozhodnutí bez ďalšieho len právne a skutkovo stotožnil so závermi prvostupňového a druhostupňového súdu, pričom predmetné rovnako ako ani jeho predchodcovia v rámci vlastnej rozhodovacej činnosti nepodložil konkrétnymi dôkazmi, resp. exaktným odôvodnením, a tak odôvodnenie napadnutého Uznesenia NS SR... nezodpovedá kvalitám, ktoré je nevyhnutné garantovať všeobecne pri výkone rozhodovacej činnosti zo strany súdu.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo sťažovateľa

- práva na garanciu prednosti medzinárodných zmlúv o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodných zmlúv, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodných zmlúv, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom podľa čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky,

- právo vlastníka na rovnaký obsah vlastníckeho práva ako aj právo na rovnakú ochranu jeho vlastníckeho práva zaručené v čl. 20 ods. 1 veta druhá Ústavy Slovenskej republiky,

- práva na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 46 ods. 1 a ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky,

- právo na výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s touto ústavou garantované čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky postupom a rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR Uznesením sp. zn. 4Cdo/111/2016 zo dňa 24.05.2017, Krajského súdu Trenčín Uznesením sp. zn. 6Co/950/2014-76 zo dňa 30.12.2015, Okresného súdu Považská Bystrica Uznesením sp. zn. 8C/197/2014-62 zo dňa 15.10.2014, porušené holi.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/111/2016 zo dňa 24.05.2017 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie a rozhodovanie.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva Sťažovateľom spoločne a nerozdielne finančné zadostučinenie vo výške 15.000,-Eur, ktoré sú sťažovateľom povinné Najvyšší súd Slovenskej republiky, Krajský súd Trenčín a Okresný súd Považská Bystrica vyplatiť rovnako spoločne a nerozdielne najneskôr do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky na účet právneho zástupcu sťažovateľa...

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľom trovy konania... do 30 dní od doručenia tohto nálezu..."

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy a základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 2 a čl. 20 ods. 1 ústavy postupom a napadnutými

rozhodnutiami najvyššieho súdu, krajského súdu a okresného súdu, ktorými konajúce súdy zamietli návrh sťažovateľov na povolenie obnovy konania a následne bolo odmietnuté aj dovolanie sťažovateľov proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu krajského súdu. Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľov so skutkovými a právnymi závermi konajúcich súdov, ktoré sa nedostatočne vysporiadali s ich námietkami a argumentáciou uplatnenou v konaní, v dôsledku čoho sú napadnuté rozhodnutia nespravodlivé, nezákonné a nedostatočne odôvodnené.

**K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu
sp. zn. 8 C 197/2014 z 15. októbra 2014**

8. Ústava nezakotvuje ústavný súd ako jediný a výlučný orgán ochrany základných práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb. V zmysle princípu subsidiarity formulovaného v čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) nemal ústavný súd právomoc preskúmať napadnuté uznesenie okresného súdu, keďže právomoc rozhodnúť o ochrane práv sťažovateľov, ktoré ním údajne mali byť porušené, mal v rámci riadneho inštančného postupu a prostredníctvom odvolania krajský súd, pričom podanie odvolania sťažovateľa aj využili, hoci s nie priaznivým výsledkom.

9. Sťažnosť bola preto v tejto časti odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie a rozhodnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

**K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu
sp. zn. 6 Co 950/2014 z 30. decembra 2015**

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná

situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

11. Ústavný súd poukazujúc na svoju stabilizovanú judikatúru zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

12. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní.

13. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad Georgidias v. Grécko z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

14. Vychádzajúc z uvedených právnych názorov ústavný súd na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie a argumentáciu sťažovateľov nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Krajský súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) ako vecne správne, keď sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými závermi súdu prvého stupňa, ako aj s jeho právnym posúdením veci, na ktoré podľa § 219 ods. 2 OSP poukázal a ďalej uviedol:

«Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že všetky skutočnosti, uvádzané navrhovateľmi 1), 2) v návrhu na obnovu konania, boli navrhovateľom známe už v pôvodnom konaní. Z obsahu oznámenia Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012 totiž vyplýva, že právnej zástupkyňi navrhovateľov bolo oznámené, že podľa podkladov, a to mapy evidencie nehnuteľností pozemky registra „E“ KN č. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú zbytkom pkn. parcely č. [REDAKOVANÉ], a že pôvodná parcela č. [REDAKOVANÉ] nie je v pozemnoknižnej mape rozdelená (rozdelenie bolo len v pkn. vložkách) s tým, že takto bol vyšetrený právny stav aj pri spracovávaní ROEP [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], ktorý bol potvrdený rozhodnutím ROEP č. 4/B04, vydanom OPÚ v Považskej Bystrici. Z uvedeného rozhodnutia mal odvolací súd za preukázané, že spracovateľ registra predložil spracovaný register na Okresný úrad, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v Považskej Bystrici už dňa 15.10.2002 a výpis z registra obnovenej evidencie pozemkov so sprievodným listom s poučením o možnosti podania námietky bol doručený každému vlastníkovi so známym pobytom, teda aj navrhovateľom. Navrhovatelia namietali, že z výpisu, ktorý im bol doručený, nevyplývala skutočnosť, ktorá bola obsahom oznámenia Správy katastra Považská Bystrica zo dňa 28.03.2012, a teda, že parc. KNE č. [REDAKOVANÉ] sú zbytkom pkn. parc. č. [REDAKOVANÉ] a tiež, že ani z informatívnej grafickej mapy ROEP sa nedá usudzovať záver o tom, že pozemky reg. KNE parc. č. [REDAKOVANÉ] sú zbytkom pkn. parc. č. [REDAKOVANÉ]. Tieto námietky však vyvracia predmetná Správa katastra Považská Bystrica, z ktorej

jednoznačne vyplýva, že vyššie uvedený právny stav pri spracovaní evidencie pozemkov (ROEP) [REDAKOVANÉ] bol potvrdený rozhodnutím o schválenom ROEP č. 4/B04, ktorý vydal Obvodný pozemkový úrad v Považskej Bystrici. Zo stanoviska Obvodného pozemkového úradu v Považskej Bystrici zo dňa 24.05.2012 (č.l. 15) vyplýva, že pod číslom ROEP č. 4/B04 bolo vydané dňa 07.04.2004 rozhodnutie o schválení registra obnovenej evidencie v k. ú. [REDAKOVANÉ] v zmysle zákona č. 180/1995 Z. z., ktorým bol zapísaný celý register do katastra nehnuteľností. Návrh registra bol zverejnený v obci 30 dní k nahliadnutiu a súčasne každému vlastníkovi, ktorého miesto trvalého pobytu bolo známe, bol doručený do vlastných rúk výpis z návrhu registra týkajúci sa pozemkov, ktoré boli podľa zistených údajov v jeho vlastníctve, alebo správe. Z uvedeného je zrejmé, že kompletný návrh registra bol taktiež k dispozícii k verejnému nahliadnutiu na Obecnom úrade [REDAKOVANÉ], a to v dňoch 30.10.2002 -28.11.2002, pričom o možnosti nahliadnutia do návrhu registra boli občania upovedomení vyhláškou na miestnych vývesných tabuliach, prostredníctvom miestneho rozhlasu a tiež prostredníctvom regionálnej tlače. ROEP [REDAKOVANÉ] bol ukončený a rozhodnutie o jeho schválení č. 4/B04-00102-104- IR2 nadobudlo právoplatnosť dňa 13.04.2004. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že dôkazy, na ktoré sa navrhovatelia 1), 2) odvolávajú, existovali už v čase rozhodovania súdu vo veci, sp. zn. 4C/484/1999, pričom minimálne v roku 2004 mali navrhovatelia preukázateľne možnosť sa s tými dôkazmi oboznámiť, a teda ich aj použiť v konaní, ktorého obnovy sa domáhajú. Aj podľa názoru odvolacieho súdu navrhovatelia 1), 2) vo svojom návrhu neuviedli žiadne nové skutočnosti, rozhodnutia, alebo dôkazy, ktoré by neboli súdu v pôvodnom konaní známe, a ktoré bez svojej viny nemohli použiť v pôvodnom konaní v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) O. s. p. Odvolací súd zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 4C/484/1999 taktiež nezistil, že by v pôvodnom konaní nastala situácia, kedy by existovala objektívna prekážka k použitiu alebo vykonaniu nejakého dôkazu, ktorá by medzičasom zanikla, a preto nie je daný dôvod pre povolenie obnovy konania ani podľa § 228 ods. 1 písm. b) O. s. p. Odvolací súd poukazuje na to, že obnova konania nie je opravným prostriedkom, ktorým možno dosiahnuť nápravu nesprávneho súdneho rozhodnutia, ktorá má pôvod v nesprávnom postupe súdu, alebo je výsledkom nesprávneho právneho posúdenia veci (s výnimkou § 288 ods. 1 písm. c) - e) O. s. p.). Na nápravu nesprávneho

rozhodnutia v takýchto prípadoch slúži odvolanie alebo dovolanie. Obnova konania je prostriedkom na nápravu rozhodnutia, ktorého nesprávnosť spočíva v nedostatkoch v skutkovom zistení, ktoré nie sú spôsobené nesprávnou činnosťou súdu, ale okolnosťami, ktoré účastníkovi objektívne neumožňovali použiť skutočnosti, rozhodnutia a dôkazy v pôvodnom konaní, alebo nemožnosťou vykonať dôkazy v pôvodnom konaní. V tomto smere preto nebola dôvodná námietka odvolateľov, týkajúca sa znaleckého dokazovania v pôvodnom konaní, nakoľko okolnosti, uvádzané ako dôvod na obnovu konania, sa týkajú postupu súdu a v rozsahu vykonávaného dokazovania v konaní, pričom v zmysle § 228 ods. 1 O. s. p. nie sú taxatívnym dôvodom pre obnovu pôvodného konania. Občiansky súdny poriadok v žiadnom z jeho ustanovení neoznačuje za dôvod, zakladajúci procesnú prípustnosť obnovy konania, vecnú nesprávnosť právoplatného rozsudku. Námietky odvolateľov neboli preto dôvodné.»

15. Obnova konania je v občianskom súdnom konaní mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorý je spôsobilý vyvolať zmenu alebo zrušenie právoplatného rozhodnutia. Predstavuje zákonom povolenú odchýlku od zásadnej požiadavky, ktorou je záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatných rozhodnutí. Obnova konania však nie je generálne použiteľná a možno ju povoliť len vo výnimočných prípadoch. Základná idea mimoriadnych opravných prostriedkov totiž vychádza z toho, že právna istota a stabilita nastolené právoplatným rozhodnutím sú v právnom štáte (čl. 1 ods. 1 ústavy) narušiteľné len mimoriadne a výnimočne. Účelom zakotvenia obnovy konania do systému mimoriadnych opravných prostriedkov je umožniť účastníkovi konania nové konanie s novým rozhodnutím vo veci, v ktorej sa konanie už skončilo právoplatným rozhodnutím. Obnova konania má takto umožniť, aby došlo k náprave skutkových omylov, z ktorých sa pri vydaní napadnutého rozhodnutia vychádzalo. Jedným z kritérií prípustnosti obnovy konania je aj dodržanie zákonnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania. Podľa platnej a účinnej zákonnej úpravy možno návrh na obnovu konania podať v subjektívnej trojmesačnej lehote, plynúcej od času, keď sa účastník dozvedel o dôvode obnovy, alebo od času, keď tento dôvod mohol uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je v zásade trojročná a plynie od právoplatnosti rozsudku. Uplynutím tejto lehoty je v právnom štáte uprednostnená požiadavka právnej istoty nastolenej právoplatným

rozhodnutím pred novým konaním (a prípadným novým rozhodnutím) vo veci. Teda, ak účastník podá návrh na obnovu konania po uplynutí zákonných lehôt na jej podanie, súd jeho návrh obligatórne zamietne. Zákonná úprava zvyrazňujúc charakter obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku navyše uvádza, že navrátenie lehoty na obnovu konania nie je prípustné (§ 230 ods. 3 OSP).

16. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na jednu zo základných zásad súkromného práva, ktorou je „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým) patrí právo, alebo nech si každý stráži svoje práva. Teda takým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Ak by sťažovatelia mali skutočný záujem na ochrane svojho vlastníckeho práva, sami sa mali vo vlastnom záujme o svoje právo starať. Táto zásada teda predpokladá, že sťažovateľ musí využiť prostriedky, ktoré mu poskytuje zákon, a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jeho práv (m. m. IV. ÚS 301/07, I. ÚS 1/2013, I. ÚS 213/2013).

17. Ústavný súd na základe uvedeného vyjadruje názor, že sťažovateľom bol reálne umožnený prístup k súdu, keďže všeobecný súd na základe nimi podaného návrhu (na obnovu konania) vo veci konal a rozhodol a rozhodnutie riadne odôvodnil. Ústavný súd zároveň konštatuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu dostatočne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, pričom spôsob odôvodnenia uznesenia nie je v rozpore so zárukami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu a nemožno mu vyčítať arbitrárnosť. Záver krajského súdu, že vo veci sťažovateľov nie je daný taxatívny dôvod na obnovu pôvodného konania v zmysle § 228 ods. 1 OSP, ústavný súd považuje za dostatočne odôvodnený a ústavne akceptovateľný.

18. Obsahovým základom práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné,

preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 16/2012).

19. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a napadnutým rozhodnutím krajského súdu z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

**K namietanému porušeniu označených práv uznesením najvyššieho súdu
sp. zn. 4 Cdo 111/2016 z 24. mája 2017**

20. Ústavný súd konštatuje, že otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je otázkou zákonnosti a jej riešenie samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení označených práv sťažovateľov (m. m. IV. ÚS 35/02). Prvoradou úlohou ústavného súdu je ochrana ústavnosti, a nie ochrana zákonnosti, čo je prejavom doktríny, že všeobecný súd pozná právo („iura novit curia“). Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležité zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (mutatis mutandis napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04, IV. ÚS 238/05, II. ÚS 357/06).

21. Z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že najvyšší súd ním odmietol dovolanie sťažovateľov podľa § 447 písm. c) CSP, keďže dovolanie nesmerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, zároveň nezistil vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP a ani iné vady konania v dovolacom konaní nevyšli najavo. Najvyšší súd svoj právny záver o procesnej neprípustnosti dovolania sťažovateľov odôvodnil takto:

«... Dovolatelia namietajú, že v konaní došlo k procesnej vade konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f) O. s. p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto

ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

... Z obsahu dovolania vyplýva možnosť, že dovolatelia namietajú procesnú vadu vyvodzujú z toho, že prvoinštančný a odvolací súd mali ich návrhu vyhovieť a obnovu konania povoliť, lebo tu bolo niekoľko „nových dôkazov“ v zmysle § 228 ods. 1 O. s. p. Pre tento prípad dovolací súd uvádza, že predmetná námietka by sa po obsahovej stránke týkala nesprávnosti právnych záverov súdov, konkrétne v otázke aplikácie § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O. s. p. súdmi. Ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale odňatie možnosti konať pred súdom výslovne dáva do súvislosti len so znemožnením realizácie konkrétnych procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania a nie s právnym posúdením veci súdom zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právnym posúdením veci súdom sa účastníkovi konania neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (vid' uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších inšancií je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (vid' § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. a nezakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia.

... Dovolatelia tvrdia, že v ich prípade došlo pri rozhodovaní o návrhu na obnovu konania k odmietnutiu spravodlivosti (*denegatio iustitiae*), lebo súdy posudzovali prípustnosť obnovy iba z aspektu jedného z viacerých nimi uplatnených dôvodov (so zreteľom na rozhodnutie ROEP č. 4/B04 vydaným OPÚ v Považskej Bystrici) a nezaoberali sa ďalšími dôkazmi zakladajúcimi prípustnosť a opodstatnenosť obnovy, najmä oznámením Správy katastra Považská Bystrica z 28. marca 2012.

... Zo spisu vyplýva, že návrh žalobcov na obnovu konania neobsahuje žiadnu konkretizáciu, v čom majú spočívať dôvody obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O. s. p. V návrhu sa uvádza, že až oznámenie Správy katastra Považská Bystrica z 28. marca 2012 obsahuje informáciu o tom, že pozemky reg. KNE p. č. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] sú zbytkom pozemkovoknižnej parcely č. [REDAKOVANÉ] a že žalobcovia neboli osobami bežne spôsobilými k vyčítaniu tejto významnej skutočnosti

z iných pridružených dokladov vrátane výpisu z registra obnovenej evidencie pozemkov, z kompletného návrhu registra, ktorý bol k dispozícii na Obecnom úrade [REDACTED] od 30. októbra 2002 do 28. novembra 2002 a ani z rozhodnutia o schválení registra č. 4/B04-00102-104-IR2.

... K tejto argumentácii žalobcov je potrebné uviesť nasledovné:

... Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávností procesnej povahy; na nápravu týchto nesprávností slúžia podľa povahy rozhodnutia a charakteru namietanej nesprávnosti iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozsudku napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 O. s. p. (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 15/2000).

... Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci. Jedným z predpokladov procesnej prípustnosti návrhu na obnovu konania, na ktoré sa zameriava súd v prvej z uvedených fáz, je medziiným existencia skutočností, rozhodnutí alebo dôkazov, ktoré ten, kto navrhuje obnovu konania, bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. a/ O. s. p.), a ďalej možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 221 ods. 1 písm. b/ O. s. p.). V oboch prípadoch je procesná prípustnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku podmienená tým, že ten, kto navrhuje obnovu konania, nemal žiadny podiel na tom, že sa v pôvodnom konaní nemohli použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy, prípadne že sa nemohli vykonať dôkazy. Táto podmienka nie je splnená, ak určitá skutočnosť, rozhodnutie alebo dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten, kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a na splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle § 120 ods. 1 O. s. p., avšak v pôvodnom konaní nimi nenavrhol vykonať dokazovanie.

... O možnosť vykonania dôkazov, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní (§ 228 ods. 1 písm. b/ O. s. p.), ide vtedy, keď účastník v pôvodnom konaní síce označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, avšak ním navrhnuté dôkazy nemohol súd vykonať z dôvodu prekážok objektívneho charakteru. Nemožnosťou použiť skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy bez svojej viny v pôvodnom konaní sa rozumie nemožnosť vykonať dokazovanie súdom v občianskom súdnom konaní alebo nemožnosť označiť či predložiť tieto skutočnosti, rozhodnutia alebo dôkazy účastníkom konania voči súdu (viď R 19/1975). Ustanovenie § 2 ods. 1 písm. b/ O. s. p. sa vzťahuje na prípady, v ktorých účastník konania tieto dôkazy voči súdu v pôvodnom konaní použil (dôkazy označil a navrhol ich vykonanie), nemohli byť ale súdom (ktorý vykonáva dokazovanie - viď § 122 ods. 1 O. s. p.) vykonané preto, lebo tomu bránila nejaká objektívna prekážka.

... V zmysle vyššie uvedeného je z pohľadu dovolacieho súdu plne opodstatnená argumentácia súdov nižších inštancií akcentujúca to, že žalobcovia už v pôvodnom konaní mali vedomosť o znaleckom posudku [REDACTED], ktorý identifikoval parc. pkn. č. [REDACTED] ako parcelu KN [REDACTED] teda potvrdil, že parc. KN-C [REDACTED] bola vytvorená z pkn. parc. [REDACTED] a po opätovnom nariadení znaleckého dokazovania znalec [REDACTED] potvrdil správnosť znaleckého posudku [REDACTED]. Žalobcovia taktiež mali vedomosť o spracovávaní ROEP [REDACTED] a rozhodnutí ROEP č. 4/B04-00102-104-IR2. Pokiaľ žalobcovia v návrhu na obnovu konania, na ktoré poukázali aj v dovolaní, označili za určujúci dôvod pre povolenie obnovy konania oznámenie Správy katastra Považská Bystrica z 28. marca 2012, je nepochybným faktom, že pri spracovávaní ROEP [REDACTED] [REDACTED] spracovateľ registra predložil spracovaný register na Okresný úrad, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v Považskej Bystrici 15. októbra 2002 a každému vlastníkovi so známym pobytom bol doručený výpis z registra obnovennej evidencie pozemkov so sprievodným listom s poučením o možnosti podania námietky.

... Dovolatelia poukazujú na to, že až v roku 2012 sa oboznámili s oznámením správy katastra Považská Bystrica, nepopierajú ale, že už v pôvodnom konaní vedeli o skutočnosti, že im bol doručený výpis z registra obnovennej evidencie zo 17. októbra 2002. Záver súdov nižších inštancií o neprípustnosti obnovy konania je preto opodstatnený - žalobcovia už v pôvodnom konaní mali procesnú možnosť navrhnúť vykonanie dokazovania

predmetným výpisom, prípadne inými dôkazmi viažucimi sa na jeho obsah. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu je v tomto zmysle rozhodujúca sama existencia registra a výpis z registra obnovenej evidencie a procesná možnosť označiť ho za dôkaz, nie konkrétne rozhodnutie tvoriace jeho súčasť a otázka, či žalobcovia o tomto výpise a jeho obsahu vedeli. Subjektívny, ničím nepodložený predpoklad žalobcov o tom, ako a s akými výsledkami by asi prebiehalo dokazovanie súdom, pokiaľ by predmetný výpis označili za dôkaz, nie je z uvedeného hľadiska právne významný. Na podstate tohto právneho záveru dovolacieho súdu nemôže nič zmeniť skutočnosť, že žalobcovia mali údajne vedomosť o vydaní výpisu z registra obnovenej evidencie iba v časti, ktorej sa ich týkal, nie však (ako tvrdia) aj kompletnom návrhu registra, ktorý bol k dispozícii k verejnému nahliadnutiu na obecnom úrade. Dovolací súd sa preto nestotožnil s ich názorom, že z hľadiska existencie dôvodu obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a/ a b/ O. s. p. nie je významné to, že žalobcovia vedeli o výpise z registra obnovenej evidencie pozemkov, o kompletnom návrhu registra, ktorý bol k dispozícii na obecnom úrade [REDACTED], o rozhodnutí o schválení registra č. 4/B04-00102-104, ale to, že neboli osobami bežne spôsobilými k vyčítaniu významných skutočností z týchto dokladov.

... K tejto časti odôvodnenia rozhodnutia dovolacieho súdu treba dodať, že v danom prípade išlo o návrh na obnovu konania, ktorým bol napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vydaný v sporovom konaní. Ide o druh civilného procesu, v ktorom zodpovednosť za výsledok konania spočíva predovšetkým na účastníkoch konania. Ide o zásadu, ktorá sa označuje ako „vigilantibus iura“ („každý nech si stráži svoje práva“), z ktorej okrem iného vyplýva priama závislosť ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania od ich súčinnosti.

... Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že procesným postupom súdov nižších inštancií nedošlo v prípade žalobcov k odňatiu možnosti pred súdom konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.) a k odmietnutiu spravodlivosti (denegatio iustitiae).

... Podľa názoru dovolateľov došlo k procesnej vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. tým, že súdy oboch nižších inštancií vychádzali z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Procesná vada, na ktorú sa vzťahuje toto ustanovenie, je relevantný

dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní. Sama táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá.

... Obdobne nesprávne právne posúdenie veci, ktoré dovolatelia súdom tiež vytýkali, je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. d O. s. p.), ktorý ale nezakladá prípustnosť dovolania.»

22. Ústavný súd po oboznámení sa s odôvodnením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu nezistil, že by účinky výkonu jeho dovolacej právomoci boli nezlučiteľné so základným právom účastníka konania na súdnu ochranu, či so zásadami spravodlivého procesu. V odôvodnení napadnutého uznesenia najvyšší súd uviedol dostatočné a presvedčivé dôvody, pre ktoré dovolanie sťažovateľov odmietol z dôvodu jeho neprípustnosti. S poukazom na vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že spôsob aplikácie ustanovenia § 237 písm. f) OSP, ako aj ustanovení upravujúcich obnovu konania podľa Občianskeho súdneho poriadku najvyšším súdom nevykazuje znaky svojvoľnosti či arbitrárnosti. Napadnuté uznesenie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie a ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu. Skutočnosť, že najvyšší súd kvalifikoval dovolanie sťažovateľov ako neprípustné a že pri tom vyslovil právny názor, s ktorým sa sťažovatelia nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa označeného článku ústavy.

23. Vo vzťahu k námietke sťažovateľov, že najvyšší súd porušil ich právo na spravodlivý proces tým, že neprihliadol na to, že odvolací súd nenariadil v ich veci pojednávanie, ústavný súd konštatuje, že z obsahu dovolania sťažovateľov, ktoré je prílohou sťažnosti, nevyplýva, že by sťažovatelia uvedenú námietku uplatnili v dovolacom konaní. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na princíp subsidiarity v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde limitujúceho vzťah ústavného súdu ku všeobecným súdom, z ktorého okrem iného vyplýva, že v prípade konania pred všeobecnými súdmi musí

sťažovateľ ochranu svojich základných práv a slobôd vrátane argumentácie s tým spojenej uplatniť najskôr v tomto konaní a až následne v konaní pred ústavným súdom, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nedisponoval právomocou na posúdenie takejto argumentácie (III. ÚS 90/03, III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04). Pretože sťažovatelia uplatnili námietku nenariadenia pojednávania krajským súdom až v konaní pred ústavným súdom, hoci ju mohli efektívne uplatniť v dovolacom konaní pred najvyšším súdom, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc.

24. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že nezistil možnosť porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy postupom a napadnutým uznesením najvyššieho súdu, preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

25. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nebolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, v nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu čl. 20 ods. 1 ústavy. Čo sa týka namietaného porušenia čl. 46 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že označený článok ústavy je na postup súdov konajúcich vo veci sťažovateľov zjavne neaplikovateľný, keďže tieto nekonali a nerozhodovali podľa ustanovení upravujúcich správne súdnictvo. Napokon ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 7 ods. 5 a čl. 152 ods. 4 ústavy konštatuje, že tieto ustanovenia ústavy vyjadrujú princípy právneho štátu, resp. určujú právny základ rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a nemožno ich samostatne aplikovať (a teda ani namietat ich porušenie) v konaní o porušení individuálnych základných práv a slobôd fyzických osôb alebo právnických osôb podľa čl. 127 ústavy prostredníctvom sťažnosti pred ústavným súdom (napr. I. ÚS 24/98, II. ÚS 810/00), iba ak v spojení s relevantným základným právom alebo slobodou (m. m. II. ÚS 167/04, III. ÚS 300/06). Z uvedených dôvodov je sťažnosť aj v tejto časti pre neexistenciu priamej súvislosti medzi namietanými skutočnosťami a označenými článkami ústavy zjavne neopodstatnená.

26. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už ďalšími návrhmi sťažovateľov v nej uplatnenými nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017